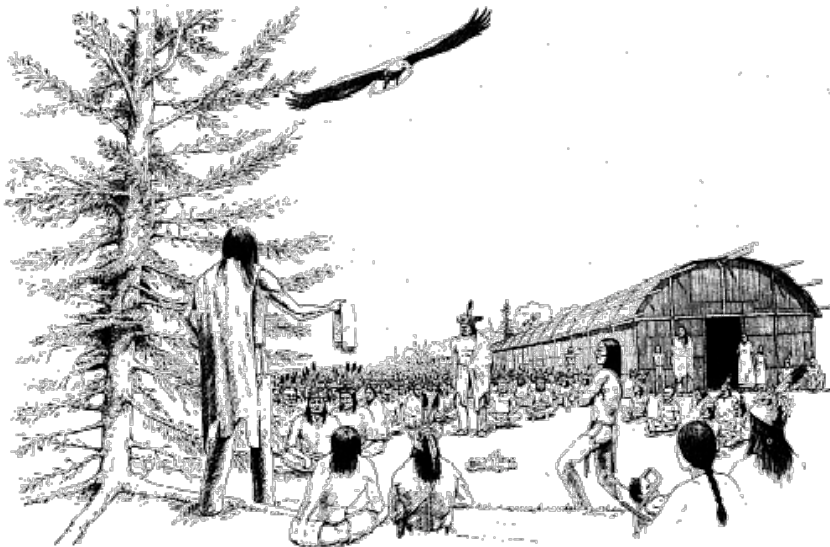

Groene oecumene

De derde zondag van januari worden er, volgens traditie, in heel de wereld oecumenische vieringen gehouden. Jaarlijks worden deze vieringen door een bepaald land voorbereid. Dit jaar was dat Canada, In Driebergen hield diaken Coen van Loon dit jaar een pleidooi voor een samenleving met respect voor Moeder Aarde. Een mooi voorbeeld hoe je als voorganger om kunt gaan met duurzaamheid in de kerk. Als kapstok hiervoor gebruikte hij de constitutie van de Irokezen (de Haudenosaunee) en de rede van Seattle.

Great law of peace.

De Irokezen behoren tot de oorspronkelijke bewoners van Canada. Hun constitutie wordt 'the great law of peace' genoemd. De geschreven versie van deze 'constitutie van de vijf naties' komt uit de achttiende eeuw, maar is vermoedelijk vanaf de elfde eeuw mondeling doorgegeven. Er wordt gezegd dat deze constitutie inspiratie gaf aan the founding fathers van Amerika en hun constitutie uit 1789. De rede van Chief Seattle stamt uit 1854. Hun verhalen inspireren tot op vandaag, maar helaas leidt dat niet tot concrete daden. Beleidsmakers luisteren niet of nauwelijks naar hen die *de taal van de Aarde* spraken.

De 'great law of peace' van de Irokezen is een bijzonder samenbrengen van vijf volkeren. Hij is gericht aan de leiders van de confederatie en roept hen op zichzelf niet alleen als leiders te zien maar ook als mentoren van hun volk, als spirituele gidsen. Hun taak is mede hun mensen te herinneren aan de woorden van de Schepper. Doordat deze Grote Schepper gesproken heeft, zal de vrede zijn plek kunnen vinden en zal het kwaad niet in de harten gaan wonen. Levend vanuit de Grote Schepper zal de vrede blijvend zijn.

Het is een gedachte die aansluit bij hoe er in het Oude Testament over de koningen van Israël gesproken wordt. God, JHWH, geeft als maatstaf voor deze koningen of zij werkelijk zorg dragen voor de weduwe, de wees en de vreemdeling in hun rijk; of er aan hen recht geschied. Dat is het criterium waaraan afgemeten wordt of zij een goede koning zijn of niet.

Hoe kun je de lucht bezitten?

De toespraak van Chief Seattle is een blijvende herinnering aan *de taal van de Aarde*. Enige citaten uit de toespraak:
"Alles hangt met alles samen.

Wat er met de Aarde gebeurt, gebeurt met de kinderen van de aarde.
De mens heeft het web van het leven niet geweven; hij is slechts één draad ervan.
Wat hij met het web doet, doet hij met zichzelf.

Nee, dag en nacht kunnen niet samengaan. Onze doden leven voort in de stille wateren van de Aarde. Zij keren terug als de voetstappen van de naderende lente. Het is hun geest die als een rimpeling van de wind over het water van de meren loopt.

Wij zullen overwegen waarom de blanke man het land wil kopen. Wat is het dat de blanke man wil kopen, zal mijn volk vragen. Het is zo moeilijk te begrijpen voor ons. Hoe kun je de lucht kopen of verkopen? De warmte, de aarde, de snelheid van de antilope? Hoe kunnen we die dingen aan u verkopen en hoe kunt u dat kopen? Is de aarde van u om er mee te doen naar goeddunken, alleen omdat de rode man een stuk papier tekent en het geeft aan de blanke man? Kunt u de buffel terugkopen als de laatste al gedood is? Maar we zullen uw aanbod overwegen, want we weten dat als we niet verkopen, de blanke man met zijn geweren komt en ons met geweld het land afneemt.

“Als wijzelf de prikkeling van de lucht en het kabbelen van het water niet kunnen bezitten, hoe kunt u het dan van ons kopen?”

Indringende les

Met name deze laatste woorden van Indianenleider Seattle uit 1854 zijn actueler dan ooit. ‘*Hoe kun je de lucht bezitten?*’ is een vraag die wij nog steeds kunnen stellen aan de heersers van onze tijd. Miljarden uitgeven om twee weken Olympische Spelen te kunnen hebben, een voetbalstadion bouwen in een stad midden in het Amazonegebied; een voetbaltoernooi in 2022 organiseren in (zoals iemand het noemde) ‘een snikhete slavenstaat’, het zijn uitingen van mensen die denken dat zij de wereld in hun zak hebben, die denken de lucht te bezitten. Hier wordt niet nagedacht over de Aarde waarop wij wonen, over de weduwe, de wees en de vreemdeling; hier gaat het om het eigen gewin. Hier voelt men zich superieur aan andere mensen en aan de natuur.

Zoals bijvoorbeeld de Social Trade Organisation zegt: “Voor deze taal is de Westerse mens doof: zijn superioriteitsgevoel deed en doet hem nog steeds alle oog voor andere culturen verliezen. Het is de vorm van de maatschappij, de ongecontroleerde jacht naar meer geld en macht, en het verweven stelsel van overheden en industriële en financiële machten, die de motor vormt van de vernietiging”.

Hier ligt een strijd van de lange adem: hoe kunnen wij erop blijven hameren dat wij de lucht niet kunnen bezitten, hoe de machthebbers overtuigen dat het ècht anders moet?!

Alleen liefde telt

De boodschap van de bijbel behoudt eveneens zijn actualiteit. Het is niet alleen een boodschap voor kerkgangers, maar een oproep aan de samenleving van nu om radicale keuzes te maken. Christus staat in de lijn van de koningen uit het Oude Testament. Hij wil, dat we denken en doen zoals Hij. Dat we zijn woorden en daden tot de onze zouden maken, en op zijn manier met elkaar en met anderen zouden omgaan: vol liefde, vol begrip, vol barmhartigheid, vol vergeving.

Hij vraagt om mensen die niet bang zijn en hun eigen kwaliteiten niet onder de korenmaat te steken; hun stad zichtbaar op een berg te laten zijn. Hij vraagt ons mensen te zijn die aandacht hebben voor mensen aan de rand, die niet oordelen of veroordelen, maar die hun medemensen bijstaan, opdat ze niet zouden verdrinken in ellende, armoede, of haat. Zout en licht voor deze aarde te zijn. Zo kunnen wij mensen van de lange adem zijn, die op de deur van de wereld blijven kloppen. Wie christen is, handelt zoals Jezus gehandeld heeft. Christus geeft ons het visioen van

het Koninkrijk. Een Rijk waarin alleen de liefde van tel is, en waarin geen mensen worden gebrandmerkt omdat ze anders zijn. Een Rijk waarin 'the great law of peace' werkelijkheid wordt.

Franciscus van Assisi

Als symbool voor een groene oecumene kregen alle, bij de viering aanwezige, kerken een tafelloper uitgereikt, met daarop een gebed van Franciscus van Assisi.

Maak mij een instrument van uw vrede,
laat mij liefde brengen waar haat is.
Laat mij hoop geven wie niet meer hoopt.
Geloof aan wie twijfelt.
Laat mij licht brengen waar het duister is.
En vreugde waar mensen bedroefd zijn.
Heer help mij.

Franciscus was juist door zijn eenvoud heel puur in zijn geloof in God. Hij zag alles als een eenheid. Alle planten, dieren, mensen, ja zelfs de zon en de maan noemde hij zijn broeders en zusters. Hierin ligt een opdracht aan ons allemaal, aan ieder christen wees een beheerder van de schepping en beheer haar met liefde.

De tafelloper is gemaakt van biologische jute uit Bangladesh en India door vrouwen die daarvoor op basis van het fair trade principe zijn betaald. De tafelloper is te bestellen op de website van de [Adventsactie](#).

Driebergen feb 2014

Coen van Loon en Marjolein Tiemens-Hulscher

*“Roots have spread out from the Tree of the Great Peace,
one to the north, one to the east, one to the south and one to the west.
The name of these roots is The Great White Roots
and their nature is Peace and Strength.”
A specific Eastern White Pine was the symbol of the Iroquois constitution
characteristic bundles of five needles
became the symbol of the Five Nations joined together as one.*

*Lezing gebruikt in de viering van 19 januari: Genesis 13, 2-8
Ook Lot, die met Abram was meegekomen, bezat schapen, geiten, runderen en tenten.
Beiden bezaten zo veel vee dat er te weinig land was om bij elkaar te blijven wonen.
Hierdoor ontstond er ruzie tussen de herders van Abrams vee en de herders
van Lots vee, en ook woonden in die tijd de Kanaänieten en de Perizzieten nog in het land.
Daarom zei Abram tegen Lot: 'Waarom zouden we ruziemaken, jij en ik, of jouw herders en
de mijne? We zijn toch familie?'*

